

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Győrött, 2020. február 19. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott neve és társai ellen indított büntetőügyben a Székesfehérvári Törvényszék 2019. július 1. napján kelt 6.B.6/2017/60. számú ítéletét I.r., II.r., III.r., IV.r. és VI.r. vádlott vonatkozásában megváltoztatja.

I. r. vádlott által elkövetett bűncselekmények megnevezése és minősítése helyesen:
kötségvetési csalás büntette (Btk. 396.§ (1) bekezdés a./ pont, (5) bekezdés b./ pont) és
folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétsége (Btk. 345.§);

II. r. vádlott által elkövetett bűncselekmények megnevezése és minősítése helyesen:
bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette (Btk. 396.§ (1) bekezdés a./ pont, (5) bekezdés b./ pont) és
bűnsegédként folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétsége (Btk. 345.§);

III. r. vádlott által elkövetett bűncselekmények megnevezése és minősítése helyesen:
kötségvetési csalás büntette (Btk. 396.§ (1) bekezdés a./ pont, (5) bekezdés b./ pont) és
folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétsége (Btk. 345.§);

IV. r. vádlott által elkövetett bűncselekmények megnevezése és minősítése helyesen:
bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette (Btk. 396. § (1) bekezdés a./ pont, (5) bekezdés) és
bűnsegédként folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétsége (Btk. 345. §).

VI. r. vádlott által elkövetett bűncselekmények megnevezése és minősítése helyesen:
bűnsegédként folytatólagosan elkövetett csalás büntette (1978. évi IV. tv. 318. § (1), (2) bekezdés c./ pont, (6) bekezdés b.) pont)
4 rb - ebből egy esetben folytatólagosan - bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette (1978. évi IV. tv. 310.§ (1), (3) bekezdés) és
5 rb bűnsegédként - ebből két esetben folytatólagosan - elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége, (1978. évi IV. tv. 276. §).

A bíróság

- I. r. vádlott szabadságvesztés büntetésének végrehajtását 3 (három) év próbaidőre felfüggeszti, a vele szemben alkalmazott közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzi.
- III. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 2 (kettő) évre enyhíti.

III. r. vádlott vonatkozásában - illetve II. r. és IV. r. vádlott vonatkozásában a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén - a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

VI. r. vádlott tekintetében a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Az eljárás alatt lefoglalt és a Székesfehérvári Törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj.I.257/2010. szám alatt nyilvántartott 1. sorszám alatti 1. Kft szerződések, 2. sorszám alatti 1. Kft pénztár 2004. 07-12. hó, 3. sorszám alatti 1. Kft vevő 2004. 01-12. hó, 4. sorszám alatti 1. Kft 2004 év NYENYI, 5 sorszám alatti 1. Kft bérjegyzék 2004. 01-06. hó, 6. sorszám alatti 1. Kft bérjegyzék 2004. 07-12. hó, 7. sorszám alatti 1. kft szállítók, vegyes bizonylatok 2004. 01-12., 8. sorszám alatti 1. Kft bank 2004. 01-12. hó, 9. sorszám alatti 1. Kft pénztár 2004. 01-06. hó, 10. sorszám alatti 1. Kft könyvelési bizonylatok 2003 év, 11. sorszám alatti 1. Kft bérjegyzék 2003 év, 12. sorszám alatti 1. Kft thgk. menetlevél 2 ssz., 13. sorszám alatti 1. Kft kiadási pénztárbizonylat 3 ssz., 14. sorszám alatti 1. Kft cégiratok, bevételek, levelezések, 15. sorszám alatti 1. Kft munkaügy lefűzve, 16. sorszám alatti 1. Kft RE III.4 ssz., 17 sorszám alatti 1. Kft szállítók, vegyes bizonylatok 2004. 01-12. hó megnevezésű iratok lefoglalását megszünteti és A.A.nak - **lakcím**1. szám - kiadni rendeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét I.r., II.r., III.r., IV.r. és VI.r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 25.620,- (huszonötezer-hatszázhusz) forint bűnügyi költség megfizetésére VI.r. vádlott köteles.

I n d o k o l á s

- [1] A Székesfehérvári Törvényszék 2019. július 1. napján kihirdetett 6.B.6/2017/60. számú ítéletében bűnösnek mondta ki
- [2] - I. r. vádlottat 1 rb folytatólagosan, üzletszerűen, részben kísérletként elkövetett csalás büntettségében (1978. évi IV. törvény 318.§ (1), (2) bekezdés c./ pont, (7) bekezdés b./ pont), 1 rb adócsalás büntettségében (1978. évi IV. törvény 310.§ (1), (3) bekezdés) és 2 rb folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (1978. évi IV. törvény 276. §);
- [3] - II. r. vádlottat 1 rb bűnsegédként, folytatólagosan, üzletszerűen, részben kísérletként elkövetett csalás büntettségében (1978. évi IV. törvény 318.§ (1), (2) bekezdés c./ pont, (7) bekezdés b./ pont), 1 rb bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettségében (1978. évi IV. törvény 310.§ (1), (3) bekezdés) és 2 rb bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (1978. évi IV. törvény 276. §);
- [4] - III. r. vádlottat 1 rb bűnsegédként, folytatólagosan, üzletszerűen, részben kísérletként elkövetett csalás büntettségében (1978. évi IV. törvény 318.§ (1), (2) bekezdés c./ pont, (7) bekezdés b./ pont), 1 rb folytatólagosan elkövetett adócsalás büntettségében (1978. évi IV. törvény 310.§ (1), (4) bekezdés), 1 rb részben bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntettségében (1978. évi IV. törvény 310.§ (1), (4) bekezdés) és 4 rb - két esetben bűnsegédként megvalósított - folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (1978. év IV. törvény 276. §);
- [5] - IV. r. vádlottat 1 rb bűnsegédként, folytatólagosan, üzletszerűen, részben kísérletként elkövetett csalás büntettségében (1978. évi IV. törvény 318.§ (1), (2) bekezdés c./ pont, (7) bekezdés b./ pont), 2 rb bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntettségében (1978. évi IV. törvény 21.§ (2) bekezdés, 310.§ (1), (4) bekezdés) és 4 rb bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (1978. év IV. törvény 276. §);
- [6] - VI. r. vádlottat 1 rb bűnsegédként, folytatólagosan, üzletszerűen, részben kísérletként elkövetett csalás büntettségében (1978. évi IV. törvény 318.§ (1), (2) bekezdés c./ pont/, (6) bekezdés b./ pont), 2 rb bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntettségében (1978. évi IV. törvény 310.§ (1),

(3) bekezdés) és 4 rb bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (1978. évi IV. törvény 276.§).

- [7] Ezért az I. r. vádlottat halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra, II. r. vádlottat 1 év 6 hónap, végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre, III. r. vádlottat halmazati büntetésül 3 év börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra, IV. r. vádlottat 2 év, végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre, VI. r. vádlottat halmazati büntetésül 1 év börtönbüntetésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [8] Az elsőfokú bíróság a számvitel rendje megsértésének vétsége (1978. évi (1) bekezdés a./ és b./ pont) miatt I. r. vádlottal szemben az eljárást megszüntette.
- [9] Határozott a bűnjelekről, valamint a bűnügyi költség viseléséről is.
- [10] Az ítélet ellen I. r., II. r. vádlottak védője, III. r. vádlott védője, IV. r. vádlott, V. r. vádlott, VI. r. és VII. r. vádlott védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.
- [11] Az ítélet V. r. és VII. r. vádlott vonatkozásában - a másodfokú eljárásban a fellebbezések joghatályos visszavonása folytán - jogerőre emelkedett.
- [12] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.297/2019/1-I. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem találta alaposnak. Kifejtette, hogy a törvényszék a megismételt eljárásra vonatkozó szabályok és a hatályon kívül helyező végzésben leírtak betartásával, eljárási hiba nélkül folytatta le az eljárást. A rendelkezésre álló személyi bizonyítékok - VI. r. és VII. r. vádlott beismerő, III. r. és IV. r. vádlottakat terhelő vallomása - valamint az igazságügyi szakértői vélemények, okirati bizonyítékok alapján megalapozott tényállást állapított meg. Indokolási kötelezettségének eleget tett. Valamennyi vádlott bűnöségére okszerűen következtetett. Álláspontja szerint a bűncselekmények 1978. évi IV. törvény (továbbiakban régi Btk.) alapján történő minősítése nem helytálló, továbbá tévedett a törvényszék, amikor I. r., II. r., III. r., IV. r. vádlottak esetében a 2012. évi C. törvényt (továbbiakban Btk.) nem tartotta kedvezőbbnek. Rámutatott, hogy a régi Btk. szerint adónemenként és adómegállapítási időszakonként külön rendbeli bűncselekmény megállapításának volt helye, és ugyanazon adónemre több adómegállapítási időszakon keresztül megvalósított elkövetési magatartások csak a folytatólagosság szabálya szerint képezhettek egységet. A Btk-ban szereplő költségvetési csalás esetében azonban a törvényi egység köré tartoznak az egy vagy több adóbevallási időszakban, több adónemre, de azonos költségvetés sérelmére elkövetett cselekmények, és ezért a több adóbevallási időszakban elkövetett cselekmény esetében a folytatólagosság megállapításának nincs helye. Továbbá egységes költségvetési csalás bűncselekményének minősül a korábban adócsalásként és ezzel egyidejűleg csalásként minősített cselekmény, amikor az elkövető egyrészt csökkentette a befizetendő adóját, másrészt vissza is igényelt adót. Kifejtette továbbá, hogy mivel a bűnsegédi magatartás járulékos jellegű, minősítése a tetteséhez igazodik, és mindebből következik, hogy ugyanaz az elkövető tettesi és részesi magatartásai nem képezhetnek törvényi egységet. Hivatkozott arra, hogy a régi Btk. 318.§ (7) bekezdés b./ pontjában meghatározott csalás büntetése a büntetési tétele 5 évtől 10 évig terjedő szabadságvesztés volt. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság mindezeket figyelmen kívül hagyta a bűncselekmények minősítésénél, valamint az időbeli hatály kérdésében való döntés meghozatalakor. Rámutatott, hogy a régi Btk. alapján I. r., II. r. illetve III. r. és IV. r. vádlottak által elkövetett bűncselekmények miként minősülnek helyesen. Ezt követően kifejtette, hogy az I. r., II. r., III. r., IV. r. vádlottak esetében cselekményeiknek a Btk. szerinti minősítése azt eredményezi, hogy a

halmazatban álló bűncselekmények száma kevesebb, a büntetési tételkeret I. r. és II. r. vádlottnál 5 évtől 11 évig, a III. r. és IV. r. vádlottnál változatlanul 5 évtől 15 évig terjedő szabadságvesztés, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő nap, továbbá a költségvetést károsító bűncselekmények nem folytatólagosan elkövetettek. Így a terheltek cselekményei a Btk. szerint enyhébben bírálendő el. VI. r. vádlott esetében cselekményeinek a Btk. szerinti minősítése ugyanazt eredményezné, hogy csökkenne a halmazatban álló bűncselekmények száma, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap, valamint a költségvetést károsító bűncselekmények nem folytatólagosan elkövetettnek minősülnének, azonban a szabadságvesztés büntetéshez tartozó irányadó tételkeret a költségvetést károsító bűncselekményt felminősítő üzletszerűség miatt emelkedne 5 évtől 15 évig terjedőre, ami azt jelenti, hogy cselekményük ezen törvény szerint súlyosabban bírálendő el. Megjelölte az ügyészség a régi Btk. szerint VI. r. vádlott bűncselekményeinek helyes minősítését is.

Rámutatott, hogy a törvényszék a vádlottak javára szóló enyhítő körülményeket maximálisan figyelembe vette. További súlyosító körülményeket is megjelölt.

Indítványozta, hogy az ítélet tábla a törvényszék fellebbezésekkel támadott ítéletet változtassa meg:

I. r. vádlott mint tettes, II. r. vádlott mint bűnsegéd cselekményeit költségvetési csalás büntettének (Btk. 396.§ (1) bekezdés a./ pont, (5) bekezdés b./ pont), folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345.§);

III. r. vádlott cselekményeit 2 rb költségvetési csalás büntettének, melyből 1 rb-t bűnsegédként követett el (Btk. 396.§ (1) bekezdés a./ pont, (5) bekezdés b./ pont), 2 rb folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének, melyből 1 rb-t bűnsegédként követett el (Btk. 345.§);

IV. r. vádlott cselekményeit 2 rb bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének (Btk. 396.§ (1) bekezdés a./ pont, (5) bekezdés b./ pont), 2 rb bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat-felhasználása vétségének (Btk. 345.§);

VI. r. vádlott cselekményeit a régi Btk. alapján folytatólagosan elkövetett csalás büntettének (318.§ (1), (2) bekezdés c./ pont, (6) bekezdés b./ pont), 4 rb adócsalás büntettének, melyből 1 rb folytatólagosan elkövetett (310.§ (1), (3) bekezdés), 5 rb magánokirat-hamisítás vétségének, melyből 2 rb folytatólagosan elkövetett (276.§) minősítse.

Egyebekben az ítélet helybenhagyását indítványozta a jogi indokolás kiegészítését és a büntetéskiszabási körülmények korrekcióját követően.

- [13] I. r. és II. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában a Székesfehérvári Törvényszék 5.B.311/2008/104. számú ítéletében tett megállapításokra utalt vissza, amelyek alapján a törvényszék felmentő rendelkezést hozott. Utalt a Fővárosi Ítélet tábla 15.Bf.161/2016/16. számú végzésére, amelyben az ítélet tábla a Székesfehérvári Törvényszék ítéletét hatályon kívül helyezte és új eljárás lefolytatására utasította. Álláspontja szerint a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság megkísérelte a tényállásokat pontosabban feltárni, azonban a bizonyítási eljárás eredményeként nem állapítható meg kétséget kizáróan az I. r. és II. r. vádlott bűnössége. Nem értett egyet egyrészt azzal, hogy I. r. vádlott előadása életszerűtlen a külföldi partnerek vizsgálata alapján, másrészt, hogy fiktívek az 5. Kft és a 6 Kft számlái, illetve a fémáruk ócskavasnak minősülnének, figyelemmel **B.B.** tanúvallomására. Rámutatott, hogy a számlák tekintetében szintén életszerűtlenségre hivatkozott a törvényszék, mert III. r. vádlott és az 7. Kft számlái nem a bevett számlázási gyakorlat alapján lettek kiállítva. Álláspontja szerint kétséget kizáróan nem bizonyított az sem a megismételt eljárásban, hogy a számlák I. r. és II. r. vádlott között fiktívek voltak, mivel valós gazdasági tevékenység állt mögöttük. Hivatkozott arra, hogy az áruk kiszállításra kerültek, vámáru ellenőrzésen vizsgálták többször az áruk értékét, és a bizonyítási eljárás során nem nyert bizonyítást, hogy az exportszámlán szereplő áruk ellenértéke a számlákon szereplő értéktől eltért lett volna. A könyvszakértői vizsgálat nem volt teljes körű, valamint az adónemek vonatkozásában sem teljes,

mivel a szakértő nem tért ki a létező áruk vélhető értékére. Kifejtette, hogy a törvényszék a megismételt eljárásban az adott bizonyítékokat mérlegelte másként. Elsődlegesen az I. r. és II. r. vádlott felmentését - bizonyítottság hiányában -, másodlagosan fokozott figyelemmel a 15 éves időmúlásra, ami miatt a büntetés generális preventív jellege igen csekély, enyhítést indítványozott.

III. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában elsődlegesen felmentést indítványozott, mivel álláspontja szerint kétséget kizáróan nem bizonyosodott be védenca bűnössége. Kifejtette, hogy a vádirati tényállás szerint, amelyet az elsőfokú bíróság elfogadott, az **5. Kft** és a **6. Kft** nem teljesített harmadik országba sem szolgáltatást, sem áruértékesítést, ezért az ebben a körben kiállított valótlan iratok alapján részben adócsalást, részben csalást valósítottak meg. Ehhez a III. r. vádlott az **7. Kft** és **8. Kft** ügyvezetőjeként fiktív számlák átadásával nyújtott segítséget. A törvényszék indokolásában a számlák időbeli eltérését és a meghallgatott gépkocsivezetők vallomását vette alapul, továbbá ügydöntő jellegű bizonyítéknak tekintette az alvállalkozói hálózat legalsó lépcsőjén elhelyezkedő gazdasági társaságok ügyvezetőjének beismerő és egyben terhelő vallomását is. Álláspontja szerint a bíróság a bizonyítékok között önkényesen válogatott. Figyelmen kívül hagyta **C.C.** gépkocsivezető konkrét vallomását, hogy a szállítólevelek és a rakományok között nem lehetett eltérés, mert egyébként az országhatáron való ki- és belépés nem történhetett volna meg. Ugyancsak nem vette figyelembe **D.D.** és **B.B.** tanúk vallomását, akik a szállított gépek és berendezések jellegére és mennyiségére egyértelmű nyilatkozatot tettek. Véleménye szerint mivel az elsőfokú bíróság ezen tanúk vallomását figyelmen kívül hagyta, ezért az említett vádat érintő tényállások nem megalapozottak. VI. r. és VII. r. vádlottak kihallgatásával kapcsolatban kifogásolta, hogy a jegyzőkönyvek szó szerinti egyezőséget mutatnak. Nem minősül eljárási cselekménynek a terhelt megjelenése majd korábbi más ügyben felhasznált és elmondott vallomásának átemelése számítástechnikai úton egy újabb jegyzőkönyvbe. A jegyzőkönyvben rögzített időtartam nem elegendő a törvényes kihallgatásra. A két terhelt vallomásának kirekesztése indokolt a bizonyítékok köréből, mert a korábban és a jelenleg hatályos Be. rendelkezései szerint nem történt meg a kihallgatásuk. A két terhelti vallomás kirekesztésével a III. r. vádlott a vádiratokban érintett cselekvőségének, felelősségének bizonyíthatósága is kérdésessé vált. A szakértői véleménnyel kapcsolatban kifejtette, hogy a szakértő valójában csak számításokat végzett, hiszen a feltett kérdésekben a jogellenesség már benne volt. Az igazságügyi szakértői véleményből a tényállás szempontjából nem lehet bűnösségre vonatkozó következtetést levonni. Másodlagos, enyhítésre irányuló kérelme tekintetében az alábbiakat fejtette ki a védő. III. r. vádlottal szemben jelen eljárást követően csak közlekedési jellegű gondatlan cselekmény miatt folyt eljárás. 2008 évben korábbi kapcsolatából egy gyermeke született, majd jelenlegi élettársi kapcsolatából 2006, 2008, 2013 és 2017 évben négy gyermeke született, akik közül hárman sportolnak. A közös háztartásban, és az édesanyjával élő gyermekéről is gondoskodik. Védenca élete alapvetően megváltozott, stabilak a családi kapcsolatai. A vele egy háztartásban élő négy fiúgyermekről való gondoskodáshoz mindkét szülő szükséges a bölcsődei, óvodai ellátás és az iskoláztatás összehangolásához. 2016. november 1-je óta az **9. Kft**-ben - a cégnek az édesanyja az ügyvezetője - alkalmazotti ügyvezetőként a cég működéséről gondoskodik. A társaságnak 43 alkalmazottja van, kiemelt adózó. III. r. vádlott élete 2004-2005 év után megváltozott, a problémás múltját maga mögött hagyta. Az enyhítő körülmények közül kiemelte a rendkívüli időmúlást, a vád tárgyává tett cselekmények óta 15-16 év telt el, amely meghaladja még a halmazati szabályok szerint is az elévülési időt, amelyre, illetve a III. r. vádlott megváltozott életmódjára, az eltartandó kiskorúakra tekintettel nem indokolt a letartóztatásban töltött időn túl szabadságelvonással járó büntetés kiszabása. Tényleges szabadságelvonás nélkül olyan büntetés alkalmazását indítványozta - közérdekű munka, pénzbüntetés - amely arányban áll az időmúlással, az elkövetett cselekmény tárgyi súlyával. A jövőben nem kell számolni azzal, hogy a III. r. vádlott jogellenes magatartást tanúsítana. Egyetértett a Győri Fellebbviteli Főügyészség álláspontjával a 2012. évi C. törvény alkalmazása tekintetében. Csatolta gyermekei születési

anyakönyvi kivonatát, az E.E. Jégkorong Akadémia által kiállított sportolói igazolványokat, cégkivonatot, jövedelemigazolást.

- VI. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában szintén fenntartotta a felmentésre, illetve enyhítésre irányuló fellebbezését. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállásban rögzítettekből tévesen következtetett arra, hogy a VI. r. vádlott a tényállásban írt tevőlegességével bűncselekmények elkövetéséhez szándékosan nyújtott segítséget. Védence tapasztalatlansága okán - korábban nem tevékenykedett vállalkozóként - nem merülhetett fel benne egyrészt, hogy az általa aláírt üres számlatömbök bűncselekmények elkövetéséhez is felhasználhatók, másrészt annak lehetősége, hogy a társaság alapítása bűncselekmény elkövetésének céljából történik. Álláspontja szerint a bűnsegédi magatartás feltételezi, hogy a vádlottnak tisztában kell lennie azzal, hogy cselekményével bűncselekmény elkövetéséhez nyújt segítséget. A kitöltetlen számlák aláírásával kapcsolatban is a bűnsegédi magatartás megállapításához szükséges, hogy a számlák aláírójának tudnia kell, hogy fiktív számlát ír alá. A számlák nem attól lesznek fiktívek, hogy azokat előre kitöltetlenül írják alá, hanem attól, hogy azok valótlan gazdasági eseményekkel összefüggésben kerülnek kiállításra. A vádlott terhére rótt csalás, adócsalás szándékos és célzatos cselekmény, ezért álláspontja szerint VI. r. vádlott esetében a büntetőjogi felelősség nem állapítható meg. Semmilyen adat és tény nem merült fel a büntetőeljárás során, hogy tudomása volt arról, hogy az általa nem vitatottan előre aláírt számlák valótlan gazdasági eseményekhez lesznek köthetők. A fiktívnek tartott számlák készítője és felhasználója egyetlen esetben sem a VI. r. vádlott volt és nem ő használta fel azokat. A kifejtettek alapján bizonyítottság hiányában a VI. r. vádlott felmentését indítványozta valamennyi terhére rótt bűncselekmény vádja alól. Másodlagos enyhítésre irányuló kérelmével kapcsolatban hivatkozott a VI. r. vádlott ténybeli beismerő vallomására. Hivatkozott arra, hogy a III. r. és IV. r. vádlott védence rossz anyagi körülményeit és ennek okán kiszolgáltatottságát kihasználva vették rá a cselekmények elkövetésére. Azt a téves látszatot keltették benne, hogy a megélhetését a jövőben biztosító folyamatos munkalehetőséghez jut. Rámutatott, hogy a cselekmény elkövetése óta 17 év telt el, VI. r. vádlott önhibáján kívül rendkívül hosszú ideje áll büntetőeljárás hatálya alatt, amely nyomatékos enyhítő körülmény. Közérdekű munka kiszabását indítványozta.
- [16] A másodfokú nyilvános ülésen I. r. és II. r. vádlott védője az elsőfokú ítélet elleni fellebbezését az írásbelivel egyezően fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy a szerteágazó ügyben a törvényszék széles bizonyítást folytatott le, azonban olyan bizonyíték nem merült fel, amely az I. r. és II. r. vádlott büntetőjogi felelősségét kétséget kizáróan alátámasztaná. Nem vitás, hogy az I. r. és II. r. vádlott kapcsolata szoros, hiszen testvérek, és irodáik is egymás mellett voltak. Hivatkozott az Európai Bíróság álláspontjára, hogy a személy nem felel a számlázás miatt az alatta lévőkért. Indítványozta az I. r. és II. r. vádlott felmentését. Amennyiben a másodfokú bíróság mégis megállapítaná a felelősségüket, enyhébb büntetés kiszabását kérte.
- [17] III. r. vádlott védője változatlanul fenntartotta az elsősorban felmentésért, másodlagosan enyhítésért bejelentett fellebbezését. A felmentésre irányuló fellebbezést azzal indokolta - egyetértve az előtte felszólaló védőtársával -, hogy amennyiben a tettesre felmentés a védelmi indítvány, a részes nyilvánvalóan osztja a tettes sorsát. Előadta, hogy a hatályon kívül helyezést követő megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság mechanikusan járt el, a Fővárosi Ítéltábla nem érdemi határozatából olyan tényeket vett át, amelyek a bizonyítási eljárásban nem igazolódtak. Így a számlázással kapcsolatban is, amelyre részletes bizonyítás nem folyt. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság nem megengedett módon csoportosította a bizonyítékokat, és a döntését alátámasztó bizonyítékokat emelte ki. Hivatkozott arra, hogy a VI. r. és a VII. r. vádlottak érdemi kihallgatása nem történt meg, és ha ezek a vallomások kiesnek, nem marad olyan bizonyíték, ami védencei felelősségét alátámasztaná. Álláspontja szerint a bizonyítási eljárás nem felel meg a Be. 7.§-ában írt alapelvnek. Az enyhítésre irányuló fellebbezését azzal indokolta, hogy a büntetés kiszabásakor a középérték alkalmazása nem mechanikusan értendő. Adott esetben az elkövetéstől 15 év telt el. Ez idő alatt

nyomon követhetőek a III. r. vádlott életvezetésében, családi körülményeiben bekövetkezett pozitív változások. Az 56/2007. BK véleményre hivatkozva előadta, hogy az elévülési időt meghaladó időmúlás, az, hogy a terhelt letartóztatásban is volt, olyan súlyú enyhítő körülmények védenca javára, amelyek lehetővé teszik nem szabadságelvonással járó szankció alkalmazását. Az elhúzódo büntetőeljárás már elérte a célját. Csatolta az 9. Kft adóigazolását a havonta utalandó adókról, hatósági bizonyítványt, hogy köztartozása nincs a cégnek és a 10. Magyarország Alapítvány által kiállított igazolást, mely szerint a III. r. vádlott alkohol elvonási programban vett részt.

[18] IV. r. vádlott védője fenntartotta az általa az eljárás során korábban előadottakat. Álláspontja szerint a megismételt eljárás nem hozott olyan változást, amely kétséget kizáróan bizonyítaná IV. r. vádlott bűnösségét. Enyhítésre irányuló fellebbezési kérelmét szintén fenntartotta.

[19] VI. r. vádlott védője az írásban benyújtott fellebbezését változatlanul fenntartotta.

[20] A fellebbviteli főügyészség képviselője a Székesfehérvári Törvényszék elsőfokú ítélete ellen bejelentett védelmi fellebbezéseket továbbra sem tartotta megalapozottnak, és az átiratban foglaltakat változatlan formában fenntartotta. Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban a perrendi szabályokat megtartva járt, a tényállás megalapozott - csupán az 7. Kft ÁFA bevallása gyakoriságának feltüntetésével egészítendő ki. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett. Kifejtette, hogy a vádlottak többsége nem tett vallomást, illetve tagadták a bűncselekmény elkövetését. A VI. r. és VII. r. vádlott beismerő, önmagukra és társaikra is terhelően nyilatkoztak. A vádlottak felmentésére a felülmérlegelés tilalma miatt nem kerülhet sor. Hivatkozott arra, hogy tévedett a törvényszék, amikor a terheltek cselekményeit a régi Btk. szerint minősítette. Megindokolta, hogy I. r., II. r., III. r., IV. r. vádlottak esetében a Btk., a VI. r. vádlott esetében pedig a régi Btk. egyértelműen kedvezőbb. Az átiratban foglaltaknak megfelelően az elsőfokú ítélet megváltoztatását indítványozta.

[21] III. r. vádlott nyilatkozott a személyi körülményeiről. Az utolsó szó jogán előadta, hogy vállalja a felelősséget azokért a hibákért, amiket 15 évvel ezelőtt elkövetett. Személyi, családi körülményeivel kapcsolatban megerősítette, hogy öt gyermekről gondoskodik. Az 9. Kft családi cég, vezetői feladatokat lát el, 50 alkalmazottat foglalkoztat. Amennyiben szabadságvesztésre ítéli a bíróság, az a családját és a cégét sújtaná.

[22] Az ítélet tábla mint másodfokú bíróság a Be. 590.§ (1), (2) bekezdéseire figyelemmel a fellebbezéssel érintett I. r., II. r., III. r., IV. r. és VI. r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelmében bírálta felül az azt megelőző bírósági eljárással együtt. I. r. vádlott vonatkozásában a Be. 590.§ (4) bekezdésére is figyelemmel, mivel az elsőfokú bíróság ítélete több bűncselekményről rendelkezett, a másodfokú bíróság csak a fellebbezéssel érintett bűncselekményre vonatkozó rendelkezést bírálja felül, és a számvitel rendje megsértésének vétsége miatti megszüntető rendelkezést a fellebbezések nem érintik.

[23] Az ítélet tábla az I. r. és III. r. vádlott és védőik enyhítésre irányuló fellebbezését találta megalapozottnak, és túlnyomó részt alapos a fellebbviteli főügyészségnek a minősítés megváltoztatására irányuló indítványa.

[24] A felülbírálat eredményeként a másodfokú bíróság olyan abszolút vagy relatív eljárási hibát nem észlelt, amely akadályát képezte volna az érdemi másodfokú felülbírálatnak.

VI. r. és VII. r. vádlott gyanúsított kihallgatásának körülményeit több védő is kifogásolta. A 11. 2003 Bt és a 12. Bt alapításával, az üres számlatömbök aláírásáról és átadásáról, további tevékenységükről VI. r. és VII. r. vádlottat a 3476/2005., 1500/2006. és 4642/2009. bü. számon indult nyomozás, illetve a VII. r. vádlottat a 6583/2006. bü. szám alatt folytatott eljárás során is kihallgatta a nyomozó hatóság. Megállapítható, hogy a vallomások szövegezése jelentős terjedelemben azonos. Következik ez abból az összefüggésből, hogy a saját cselekvőségükkel, illetve részben ugyanazon elkövetői körrel és a hozzájuk kapcsolódó cégekkel kapcsolatosan folyt a nyomozás. Az elsőfokú bíróság helytállóan megindokolta, hogy a vallomások miért használhatóak fel bizonyítékként. Az említett

vallomások bizonyítékkénti felhasználásának az ítéletábra sem látta akadályát. E tekintetben a nyomozó hatóság részéről az ítéletábra az eljárási törvénybe ütköző olyan eljárási szabálysértést nem észlelt, amely a vallomásoknak a bizonyítékok köréből történő kirekesztését eredményezné. A vallomások tartalmának részbeni egyezősége mellett a kihallgatások időtartamát sem találta aggályosnak az ítéletábra. A törvényes figyelmeztetéseket követően tett vallomásaikat a vádlottak aláírták, majd a tárgyaláson fenntartották.

- [26] A tényállást az elsőfokú bíróság bizonyítékok mérlegeléssel állapította meg. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során feltárta azokat a bizonyítékokat, amelyek az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükségesek. I. r., II. r. III. r. és IV. r. vádlottak - valamint V. r. terhelt - tagadták a bűnösségüket, ezen túlmenően vallomást nem tettek. A tárgyaláson egyes tanúvallomásokra, illetve a cégekkel kapcsolatosan tettek észrevételeket. Ezzel szemben VI. r. és VII. r. vádlott tényfeltáró, önmagukra és vádlott-társaikra is terhelő, beismerő vallomást tettek. Többször megerősítették és érdemben egybehangzóan adták elő a cégalapítást, az üres számlák aláírását, majd III. r. és IV. r. vádlott részére történő átadását. Így lényegében elismerték, hogy az üres számlatömbökben lévő számlák aláírásával bűncselekmények elkövetéséhez nyújtottak segítséget. A VI. r. és a VII. r. vádlott a tárgyaláson is fenntartotta a nyomozati szakban tett nyilatkozatát, valamint rendelkezésre állt a nyomozati szakban foganatosított szembesítési anyag a VII. r. vádlott és III. r. illetve IV. r. vádlott között. Az elsőfokú bíróság feltárta az **5. Kft, 6 Kft, 7. Kft, 8. Kft, 13. Trade Kft, 14. Bt, 15.Bt, 11. 2003 Bt, 12. Bt** cégtörténetére, a cégek alapítására, tagsági viszonyaira, tevékenységére, működésére vonatkozó adatokat, rámutatott a cégek közötti kapcsolatokra. Kiemelten vizsgálta a **11. 2003 Bt és a 12. Bt** alapításának körülményeit, majd az alapítás után történeteket. Értékelte számos tanú vallomását. Megindokolta, hogy a tanúvallomásokat miért fogadta el, illetve miért vetette el. Értékelte továbbá a házkutatási és lefoglalási jegyzőkönyveket, a különböző hatósági megkeresésekre adott válaszokat. Rendelkezésre álltak a számlák, könyvelések és adóbevallások, valamint az adóhatósági iratok. Figyelemmel volt az adó- és könyvszakértői véleményekre - a szakértőt a tárgyaláson is meghallgatta -, amelyek alapján a számlázási láncolat, az okozott adóhiány, illetve jogosulatlan visszaigénylés mértéke aggálytalanul megállapítható volt. Megjelölte az elsőfokú bíróság az érintett társaságokra és tevékenységekre vonatkozó adójogi rendelkezéseket.
- [27] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a törvényszék az előírtaknak megfelelően a megismételt eljárásban eleget tett felderítési kötelezettségének a tényállás megállapítása érdekében. A tényállást teljes mértékben alátámasztják a rendelkezésre álló bizonyítékok. Megállapítható, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást teljeskörűen lefolytatta, és a lehetséges, releváns bizonyítékokat maradéktalanul értékelte.
- [28] Az elsőfokú bíróság logikus érveléssel megindokolta, hogy ahol ellentmondást észlelt, abban az esetben döntését mire alapította. Indokolási kötelezettségének áttekinthetően és a kellő részletességgel a szükséges mértékben eleget tett, kitért azokra a védelmi felvetésekre is, amelyeken a fellebbezések is alapultak.
- [29] Összességében a védelmi érvelések a vélt eljárási hibán kívül a bizonyítékok értékelését támadták, mellyel szemben az elsőfokú bíróság azonban logikus és teljes körű mérlegeléssel megalapozott tényállást állapított meg, amely összhangban áll az okszerűen mérlegelt bizonyítékokkal, így a másodfokú felülbírálat során is irányadó volt. Azonos bizonyítási anyag mellett a fellebbezési eljárásban a törvényesen elvégzett mérlegelési tevékenység alappal nem támadható. A felmentésre irányuló törekvések sem foghatnak helyt, az elsőfokú bíróság álláspontjával és annak indokolásával az ítéletábra egyetértett.
- [30] Az eljárási és logikai hibáktól mentes mérlegeléssel megállapított tényállás a Be. 592.§ (1) bekezdés a), b) és (2) bekezdés a)-d) pontjaiban írt megalapozatlansági hibáktól, hiányosságoktól mentes, csupán kisebb kiegészítésre, helyesbítésre szorul az iratok tartalma alapján.
- [31] Az előéleti adatokat tekintve az ítélettel elbírált bűncselekményeik elkövetése után III. r. és IV. r. vádlottat

a Székesfehérvári Járásbíróság 2016. április 11. napján kelt és jogerős 6.B.633/2014/52. számú ítéletében 2 rb bűnsegédként elkövetett adóbevételt jelentős mértékben csökkentő adócsalás büntette és 2 rb bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt - a III.r. vádlott esetében 120.000 Ft (400 napi tétel; egy napi tétel összege 300 Ft) - a IV.r. vádlott esetében 105.000 Ft (350 napi tétel; az egy napi tétel összege 300 Ft) pénzbüntetésre ítélte.

Az elkövetési idő: 2004

a Székesfehérvári Járásbíróság 2017. május 30. napján kelt és jogerős 3.B.324/2016/44. számú ítéletében bűnsegédként elkövetett adóbevételt jelentős mértékben csökkentő adócsalás büntette, bűnsegédként elkövetett adóbevételt nagyobb mértékben csökkentő adócsalás büntette, bűnsegédként elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntette és bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt mindkét terheltet egyaránt 200.000 Ft (400 napi tétel; egy napi tétel összege 500 Ft) pénzbüntetésre ítélte.

Az elkövetési idő: 2005

- [32] A történeti tényállást az ügyészi indítvány szerint annyiban egészíti ki a másodfokú bíróság a 251/2006. bü. számú nyomozati irat 4. kötet 1461. oldalán található APEH Iratjegyzék alapján, hogy az 7. Kft 2004 évben január, február, március hónapokra és július, augusztus, szeptember hónapokra 3 havi, május, június hónapokra kéthavi, a fennmaradó hónapokban illetve 2005 évben havi gyakorisággal tett eleget az ÁFA bevallási kötelezettségének.
- [33] Nyilvánvaló elütés található az ítélet 4. és 5. tényállásában (61. oldal, 63. oldal), mivel III.rendű vádlott az ügy III. r. vádlottja.
- [34] Fentiek szerinti pontosítással az ítéleti tényállás immár teljes mértékben megalapozottá vált, amely mentes a Be. 593.§-ban írt hiányosságoktól. A tényállás a bizonyítás anyagának megfelelő, ilyen módon az ítélőtábla a Be. 593.§ (3) bekezdése szerint a pontosított és kiegészített tényállás alapján bírálta felül az elsőfokú ítéletet, az a másodfokú eljárásban is irányadó volt, mely tényállás azonos bizonyítékok mellett a fellebbezési eljárásban - a felülmérlegelési tilalom folytán - nem támadható és írható felül, az a másodfokú eljárásban is irányadó volt.
- [35] A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett I. r., II. r., III. r., IV. r. és VI. r. vádlott bűnösségére.
- [36] Az ítélet tényállása tartalmazza, hogy a látszólagos alvállalkozói hálózat csúcán az 5. Kft. állt, alatta a 6 Kft, a következő lépcső az 7. Kft - egy számla tekintetében - a 8. Kft voltak, amelyek alatt a 13. Trade Kft, utóbbi alatt a 14. Bt és az 15. Bt állt. A hálózat végpontjai a 11. 2003 Bt és a 12. Bt voltak.
- [37] A tényállás egyértelműen rögzíti, hogy a tényállásokban írt fiktív alvállalkozói hálózatban részt vevő társaságok közül a 13. Trade Kft-nek, a 14. Bt-nek, az 15. Bt-nek, a 11. 2003 Kft-nek és a 12. Bt-nek 2004 és 2005 évben bejelentett alkalmazottjai, eszközei nem voltak. A 11. 2003 Bt és a 12. Bt kivételével adóbevallást benyújtottak, illetve könyvelést - az 15. Bt, 11. 2003 Bt és a 12. Bt kivételével - vezettek, és adóbevallásokban szerepeltették a láncolatban alattuk álló társaság számláit, illetve a láncolatban fölöttük álló társaság felé kibocsátott számlákat.
- [38] I. r. és III. r. vádlottak a cégek tényleges gazdasági tevékenysége mellett valós gazdasági tevékenység nélkül kiállított fiktív bizonylatok alapján igényeltek vissza általános forgalmi adót rendszeres haszonszerzésre törekedve. I. r. vádlott 2004, III. r. vádlott 2004-2005 évi adóbevételt társasági adónemben a fiktív számlák szerepeltetésével csökkentette.
- [39] Fiktív bizonylatok befogadásával, illetve fiktív számlák kiállításával I. r. vádlott 2004 évi cselekményeire (1. tényállás 5. Kft) a II. r.-VII. r. vádlottak, III. r. vádlott cselekményeire (2-6. tényállás 7. Kft) a IV. r.-VII. r. vádlottak a visszaigényelt általános forgalmi adó és a társasági adó hiány teljes vagy egy részének erejéig segítséget nyújtottak az adóbevétel csökkentésében. Ezen belül a VI. r. és a VII. r. vádlott a kitöltetlenül aláírt számlanyomtatványok aláírásával nyújtott segítséget. Terheltenként lebontható, hogy - a fellebbezéssel érintett - I. r. vádlott tettesként (1. tényállás), III. r. vádlott részben mint tettes (2-6. tényállás) részben mint bűnsegéd (1. tényállás),

míg az 5. Kft-hez köthetően a II. r., III. r., IV. r. és VI. r. vádlottak, az 7. Kft-hez kapcsolódóan IV. r. és VI. r. vádlottak bűnsegédként valószínűsítették meg a bűncselekményeket.

- [40] Az elsőfokú bíróság a szakértői vélemény alapján összeváltva meghatározta, hogy az I. r. és III. r. vádlottak, és a részesi magatartást kifejtő vádlottak általános forgalmi adó és társasági adó adónemben mekkora összegű adófizetési kötelezettség csökkentésben vettek részt a fiktív számlák szerepeltetésével. Az 5. Kft. illetve 7. Kft. vonatkozásában valamennyi vádlott tekintetében a költségvetés sérelmére terhükre róható vagyoni hátrány, adóhiány összege az ÁFA és társasági adó nem összeadásával:
- [41] I. r. vádlottnál 104.832.247 Ft,
- [42] II. r. vádlottnál 104.832.247 Ft,
- [43] III. r. vádlottnál 262.607.298 Ft,
- [44] IV. r. vádlottnál 262.607.298 Ft,
- [45] VI. r. vádlottnál 117.710.558 Ft.
- [46] A törvényszék a vádlottak cselekményeit a Btk. 2.§ (1) bekezdése alapján az elkövetés idején hatályban lévő régi Btk. szerint bírálta el. E tekintetben egyetértett az ítélőtábla a fellebbezési főügyesség álláspontjával, hogy a törvényszék az időbeli hatály kérdésében való döntés vizsgálata során nem a megfelelő következtetést vonta le. A vádlottak terhére rótt bűncselekmények minősítése egyrészt nem helytálló, másrészt tévedett a törvényszék, amikor az I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottak vonatkozásában nem a Btk-t alkalmazta.
- [47] A törvényszék álláspontjával szemben helyesen mutatott rá az ügyesség, hogy az időbeli hatály tekintetében nem releváns, hogy a középértékes szabály a régi Btk-ban nem volt rögzítve, míg a Btk. elbíráláskor hatályos büntetékiszabási elvei tartalmazzák. A törvény a büntetékiszabási tevékenység kiinduló szempontjaként írja elő az adott tételkeret középértékéhez történő viszonyítást. Ez nem jelenti a tételkeret adta lehetőségek negligálását vagy szűkítését, nem teszi a büntetési rendszert abszolúte határozottá, és nem hoz létre büntetékiszabási kényszerhelyzetet sem. A bíróság a büntetékiszabási körülményeket a saját belátása szerint veti össze és értékeli. A törvény azonban azt a követelményt támasztja, hogy a bíróság adjon kimerítő indokolást a tételkeret adta lehetőségek kihasználásáról.
- [48] A költségvetést károsító cselekmények elkövetési értékétől függő minősítésének értékhatárai a két törvényben azonosak.
- [49] A költségvetést károsító bűncselekmények tekintetében a régi Btk. szabályozása szerint adónemenként (ÁFA-ra elkövetett csalás, társasági adó nemre elkövetett adócsalás) és adómegállapítási időszakonként (2004 és 2005 év) külön rendbeli bűncselekmény megállapításának volt helye. Ugyanazon adó nemre több adómegállapítási időszakon keresztül megvalósított elkövetési magatartások a folytatolagosság szabályai szerint egységet képeztek.
- [50] A Btk. 396.§ (1) bekezdés a./ pontja szerint, aki költségvetésbe történő befizetési kötelezettségét vagy kötelezettségéből származó pénzeszközök vonatkozásában más tévedésbe ejt, tévedésbe tart, valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, vagy a valós tény elhallgatja és ezzel egy vagy több költségvetésnek vagyoni hátrányt okoz megvalósítja a költségvetési csalás vétségét. Az (1)-(5) bekezdés rögzíti a költségvetési csalás általános elkövetési magatartásait. A Btk. az elkövetési magatartások körét nem határolja be, a releváns magatartásokat az eredmény előidézésére történő hatására utalással határozza meg a törvény. A bűncselekmény a vagyoni hátrány értékhatárától és az üzletszerűség minősítő körülménytől függően súlyosabban büntetendő a (2)-(5) bekezdésben szabályozottak szerint. A bűncselekmény megállapításának feltétele, hogy a tényállás szerű magatartás a költségvetésnek vagyoni hátrányt okoz. A bűncselekmény minősítésénél a rész-cselekményekkel együttesen okozott vagyoni hátrányra kell tekintettel lenni.
- [51] A költségvetési csalás törvényi tényállásának megszövegezésekor a törvényhozói akarat az volt, hogy olyan tényállást teremtsen, amellyel valamennyi, a költségvetést károsító magatartást egy tényállás alá vonja. Az azonos tényállásban szereplő elkövetési magatartások, illetve büntetendő

cselekmények legtöbbször semmilyen kapcsolatban nincsenek egymással. A bűncselekmény védett jogi tárgya a költségvetés bevételeihez fűződő társadalmi érdek. A költségvetési csalás új tényállása összevonta bevételi oldalon az adócsalást, áfára elkövetett csalást, illetve a csalás minden olyan elemét, amely a költségvetés sérelmével jár. Az a./ pontban foglalt bűncselekmény összefoglalt bűncselekmény (*delictum complexum*). Az egységesen meghatározott eredmény foglalja egységbe a külön-külön elkövetési cselekményeket. A törvényhozó célja kifejezetten az volt, hogy új helyzetet teremtsen és a korábban külön-külön bűncselekményként, illetőleg azonos bűncselekmény keretei között megállapított többrendbeli bűncselekmény helyett egységként nyerjenek elbírálást az egymással összefüggő, akár össze nem függő magatartások.

- [52] Fentiekre figyelemmel helyesen fejtette ki az ügyészség, hogy a Btk-ban meghatározott költségvetési csalás esetén a törvényi egység körébe tartoznak az egy, vagy több adóbevallási időszakban, több adónemre, de azonos költségvetés sérelmére elkövetett cselekmények. Több adóadóbevallási időszakban elkövetett cselekmény esetében a folytatólagosság megállapításának nincs helye. Egységes költségvetési csalás bűncselekményének minősül a korábban adócsalásként és ezzel egyidejűleg csalásként minősített cselekmény, amikor az elkövető csökkenti a befizetendő adóját és emellett visszaigényel adót.
- [53] én helytállóan mutatott rá az ügyészség, hogy a bűnsegédi magatartás járulékos jellegű, minősítése a tetteséhez igazodik. Ugyanaz az elkövető tettesi és részesi magatartásai nem képezhetnek törvényi egységet. A bírói joggyakorlat alapján a bűnsegély mint részesi alakzat a tettesi cselekménybe beolvad, vagyis a tettest, aki bűnsegédi magatartást is kifejt, tettesként kell felelősségre vonni. A tettesség és részség mindig a különös részi tényállás alapulvételével vizsgálendő és dönthető el. Ahogy már korábban utalt rá az ítélőtábla, a II. r., IV. r. és VI. r. vádlottak (ahogy az V. r. és VII. r. terhelt is) szándékos bűncselekmény elkövetéséhez nyújtottak segítséget, tehát az I. r. és III. r. vádlottak tettesi cselekményeinek bűnsegédei. A III. r. vádlott az 1. tényállás tekintetében vádlott-társaihoz hasonlóan bűnsegéd, a 2-6. tényállásban írtak esetében azonban tettes, hiszen az 7. Kft állt a fiktív alvállalkozó hálózat csúcán. Neki nyújtottak tehát segítséget a fiktív számlák aláírásával és kibocsátásával az eljárásban érintettek, amely fiktív számlákat a III. r. vádlott beállította a könyvelésébe. Erre figyelemmel III. r. vádlott - hasonlóan az I. r. vádlotthoz - tettese az elkövetett bűncselekményeknek.
- [54] A régi Btk. 276.§-ban írt magánokirat-hamisítás a Btk-ban hamis magánokirat felhasználásaként került szabályozásra a közbizalom elleni bűncselekmények között. A Btk. 345.§-a szerint aki jog vagy kötelezettség létezésének, megváltoztatásának vagy megszüntetésének bizonyítására hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú magánokiratot felhasznál a hamis magánokirat felhasználása vétségét követi el.
- [55] A bűncselekmény jogi tárgya a polgári jogviszonyok során megvalósuló üzleti forgalomban a magánokiratok valóságába vetett közbizalom. A hamis magánokirat felhasználása vétségének tényállása nem *delictum complexum*, amennyiben a hamis magánokirat felhasználása vétsége a költségvetési csalás eszközcselekménye, nem osztja automatikusan a költségvetést károsító cselekmények rendbeliségét. Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy a hamis magánokirat felhasználásának vétsége esetében a bűncselekmény rendbeliségét nem a felhasznált okiratok száma, hanem - mivel a közbizalom ennyi esetben sérül - azoknak a jogviszonyoknak a száma határozza meg, amelyekben a felhasználásra sor került. A fiktív számlának az adóbevallás alapját képező könyvelésben való feltüntetése annak felhasználását jelenti. A hamis magánokirat felhasználása folytatólagosan elkövetett, ha valótlan tartalmú - ugyanazon vagy több - magánokiratot, ugyanazon jogviszonyból származó jog vagy kötelezettség létezésének, megváltoztatásának vagy megszüntetésének bizonyítására többször használják fel, és a folytatólagosság egyéb törvényi feltételei is fennállnak.
- [56] Az I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottat érintő, a régi Btk. 318.§ (7) bekezdés b./ pontjában meghatározott csalás büntettének a büntetési tétele 5-10 évig terjedő szabadságvesztés. A Btk. 396.§

(5) bekezdés b./ pontjában meghatározott költségvetési csalás büntette szintén 5-10 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. E mellett folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében állapítható meg a terhelték büntetőjogi felelőssége. A halmazatban álló bűncselekmények száma kevesebb, 2 rb cselekmény, amelyből csak a közbizalom elleni bűncselekmény folytatólagosan elkövetett. A halmazati tételkeret 5-11 évig terjedő szabadságvesztés. A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő nap, továbbá a költségvetést károsító bűncselekmény nem folytatólagosan elkövetett. Fent írtakból következően I. r.-IV. r. vádlott vonatkozásában a kedvezőbb, az elbíráláskor hatályos törvényt kell alkalmazni, cselekményeik a Btk. szerint enyhébben bírálandók el.

- [57] Helyesen mutatott rá az ügyészség, hogy VI. r. vádlott cselekményeinek a Btk. szerinti minősítése szintén azt eredményezné, hogy csökkenne a halmazatban álló bűncselekmények száma, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő nap lenne, továbbá a költségvetést károsító bűncselekmények nem folytatólagosan elkövetettnek minősülnének, azonban a szabadságvesztés büntetéshez tartozó irányadó tételkeret a költségvetést károsító bűncselekményt felminősítő üzletszerűség miatt emelkedne 5-15 évig terjedő szabadságvesztés büntetésre. A magasabb büntetési tételre figyelemmel a cselekménye a Btk. szerint súlyosabban, míg az elkövetéskor hatályos régi Btk. szerint enyhébben bírálendő el.
- [58] A VI. r. vádlott terhére megállapított adócsalás büntette 4 rb - egy esetben folytatólagosan elkövetett -, a magánokirat-hamisítás vétsége 5 rb - két esetben folytatólagosan elkövetett - az adónemekre és adómegállapítási időszakokra tekintettel az 5. Kft és az 7. Kft vonatkozásában.
- [59] A kifejtettek alapján a III. r. vádlottnál a bűnelkövetési forma, a III. r., IV. r. és VII. r. vádlottaknál a cselekmények rendbelisége tekintetében nem értett csupán egyet az ügyészség álláspontjával az ítéletábra.
- [60] A másodfokú bíróság fentiekre figyelemmel alkalmazta a Btk. 2.§ (2) bekezdését, és I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottal szemben az elbíráláskor kedvezőbb anyagi jogszabályt tekintette irányadónak, míg a VII. r. vádlott esetében a minősítést kellett helyesbíteni a régi Btk. alapul vételével.
- [61] A fellebbezéssel érintett terhelték által elkövetett bűncselekmények megnevezése és minősítése helyesen:
- [62] I. r. vádlott vonatkozásában költségvetési csalás büntette (Btk. 396.§ (1) bekezdés a./ pont, (5) bekezdés b./ pont) és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétsége (Btk. 345.§),
- [63] II. r. vádlott vonatkozásában bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette (Btk. 396.§ (1) bekezdés a./ pont, (5) bekezdés b./ pont) és bűnsegédként folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétsége (Btk. 345.§),
- [64] III. r. vádlott vonatkozásában költségvetési csalás büntette (Btk. 396.§ (1) bekezdés a./ pont, (5) bekezdés b./ pont) és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétsége (Btk. 345.§),
- [65] IV. r. vádlott vonatkozásában bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette (Btk. 396. § (1) bekezdés a./ pont, (5) bekezdés) és bűnsegédként folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétsége (Btk. 345. §),
- [66] VI. r. vádlott vonatkozásában bűnsegédként folytatólagosan elkövetett csalás büntette (1978. évi IV. tv. 318. § (1), (2) bekezdés c./ pont, (6) bekezdés b./ pont), 4 rb - ebből egy esetben folytatólagosan - bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette (1978. évi IV. tv. 310.§ (1), (3) bekezdés) és 5 rb bűnsegédként - ebből két esetben folytatólagosan - elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (1978. évi IV. tv. 276. §).
- [67] A folytatólagosság megállapítása a Btk. 6.§ (2) bekezdésén, a bűnsegédi bűnrészesség megállapítása a Btk. 14.§ (2) bekezdésén alapul.

- [68] A büntetés kiszabása körében irányadó tényezőket nagyrészt helyesen tárta fel az elsőfokú bíróság. További súlyosító körülmény - ahogy arra fellebbviteli főügyészség rámutatott - a költségvetést károsító bűncselekmények elszaporodottsága, VI. r. vádlott esetében az pénzügyi bűncselekmény üzletszerű elkövetése. Nem súlyosító tényező azonban I. r. és II. r. vádlottnál a halmazat. Helytállóan jelölte meg a törvényszék súlyosító körülményként I. r., II. r., III. r. IV. r. vádlott terhére, hogy cselekményeiket hosszabb időn keresztül fejtették ki, a III. r. és IV. r. vádlott terhére a cselekmények elkövetésében betöltött irányító, kezdeményező szerepét. Megjelölte a törvényszék a jelen ügyben elbírált cselekmények előtti, illetve utáni elítéléseit a terhelteknek.
- [69] A vádlottak által elkövetett bűncselekmények tárgyi súlya és társadalomra veszélyessége kiemelkedő, amely megmutatkozik a törvényi büntetési tételekben is. A halmazatban lévő súlyosabb bűncselekmény büntetési tétele I. r., II. r., III. r., IV. r. vádlott esetében 5-10 évig terjedő szabadságvesztés, VI. r. vádlott esetében 2-8 év. Az elsőfokú bíróság maximálisan figyelembe vette a vádlottak javára szóló enyhítő körülményeket, különös nyomatékval az időmúlást. Négy vádirat alapján indult büntetőeljárás került egyesítésre, az utolsó vád (B.4642/2009/2.) 2009. szeptember 9-i keltezésű. A bűncselekmények elkövetése óta 15 év telt el, az eljárás elhúzódása nem róható a vádlottak terhére. Az összes körülmény megfelelő mérlegelésével, a megváltozott élethelyzetekre tekintettel helyesen alkalmazott enyhítő szakaszt (Btk. 82.§ (1), (2), (4) bekezdés) az elsőfokú bíróság az ítéletábra megítélése szerint, annak teljes, illetve nagyfokú kimerítésével, II. r. vádlott esetében kétszeres leszállást alkalmazva.
- [70] Összességében az ítéletábra - minden körülmény mérlegelésével - lehetőséget látott a belső arányosságot megtartva az elsőfokon kiszabott büntetések további enyhítésére I. r. és III. r. vádlott vonatkozásában. I. r. vádlott büntetlen előéletű volt, az elkövetés után testi sértés miatt állt bíróság előtt, ugyanakkor a III. r. vádlott nyolc alkalommal, amelyből hét eljárás költségvetést károsító bűncselekmény. Az I. r. vádlott alig fele vagyoni hátrányt okozott a III. r. vádlotthoz képest, és az esetében az elkövetési idő egy évet fed le. Ezért a belső arányosságot is szem előtt tartva a másodfokú bíróság I. r. vádlottal szemben az elsőfokon kiszabott szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette a Btk. 85.§ (1), (2) bekezdése alapján, és a Btk. 87.§ szerint határozott a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtása esetére a Btk. 38.§ (2) bekezdés a) pontja alapján a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, egyben a Btk. 61.§-ára figyelemmel a közügyektől eltiltás mellékbüntetését mellőzte. A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége a Btk. alkalmazásával II. r. és IV. r. vádlottakra is a fenti jogszabályhely szerint vonatkozik. III. r. vádlott vonatkozásában, mivel korábbi végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt követte el a bűncselekményt, ezért a szabadságvesztés felfüggesztése törvényben kizárt. Azonban a védője által igazolt, és általa is megerősítettek szerint 2006 évtől élete gyökeres fordulatot vett. Kedvezően és kiszámíthatóan alakult a sorsa, a családi élete, gyermekeit gondozza, eltartja. Az 9. Kft-ben felelős vezetői pozíciót tölt be. Életvezetésének pozitív változását más adat nem cáfolja. Fentiekre tekintettel az ítéletábra lehetőséget látott a szabadságvesztés büntetésének enyhítésére az enyhítő szakasz teljes kimerítésével. Más büntetési nem alkalmazására a III. r. vádlottal szemben nincs törvényi lehetőség.
- [71] A III. r. vádlottnál kifejtett ok miatt nem függeszthető fel VI. r. vádlott szabadságvesztés büntetése, a közérdekű munka büntetés pedig eltúlzottan enyhe szankciót jelentene.
- [72] Az ítéletábra álláspontja szerint a másodfokon kiszabott kellően egyéniesített, ugyanakkor a generális prevenciót is kifejező szabadságvesztés büntetések szükséges és elégséges joghátrányok, megfelelnek a büntetési célok kifejezésére.
- VI. r. vádlott feltételes szabadságra bocsátásának csak akkor van helye a régi Btk. 47.§ (2) bekezdése alapján, ha az elítélte a börtönbüntetésének legalább háromnegyed részét kitöltötte. Ezt azonban az ítélet rendelkező részében nem állapítja meg a bíróság a régi Btk. alapján, a jogi indokolásban szükséges rá utalni.

- [74] Az I. r.- IV. r. vádlottak feltételes szabadságra bocsátásáról szóló rendelkezés a hatályos Btk-nak megfelelő, az őrizet illetve a letartóztatás beszámítása I. r., III. r. és IV. r. vádlott tekintetében helytálló.
- [75] Észlelte az ítélet tábla, hogy a Székesfehérvári Törvényszék elmulasztott rendelkezni a 290/2005. bü. számú nyomozati eljárásban lefoglalt bűnjelek jogi sorsáról, amelyek a Székesfehérvári Törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj.I.257/2010. szám alatt kerültek nyilvántartásba. Ezt pótolta az ítélet tábla és az 1-17. sorszám alatti és a 1. Kft iratainak lefoglalását megszüntette a Be. 320.§ (1) bekezdés a./ pontja szerint, és a lefoglalást szenvedő személynek a Be. 321.§ (1) bekezdése alapján kiadni rendelte.
- [76] Az ítélet egyéb járulékos rendelkezései helyénvalóak.
- [77] Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla a Székesfehérvári Törvényszék ítéletét a Be. 606.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg egyebekben a Be. 605.§ (1) bekezdése értelmében helyben hagyta I. r., II. r., III. r., IV. r. és VI. r. vádlott vonatkozásában.

Győr, 2020. február 19.

. Csák Csilla sk. előadó bíró. Szalainé dr. Joánovits
Péntek László sk. a tanács elnöke Krisztina sk. bíró

A Székesfehérvári Törvényszék 2019. július 1. napján kelt 6.B.6/2017/60. számú ítélete a másodfokú bíróság határozatában írt változtatással I. r., II. r., III. r., IV. r. és VI. r. vádlott vonatkozásában 2020. február 19. napján jogerőre emelkedett.

. Péntek László sk.
a tanács elnöke